

ชีวิตนอกวง

หม่อมหลวงเนื่อง นิลรัตน์

หม่อมหลวงเนื่อง นิลรัตน์

เกิดในวังกรมหลวงพรหมวรานุรักษ์

บิดาเป็นหลานเสด็จในกรม ชื่อหม่อมราชวงศ์อ้น นิลรัตน์

มารดาที่ชื่อนางเผือก นิลรัตน์ ณ อยุธยา เป็นข้าหลวง พระชายาของเสด็จในกรมมาตั้งแต่เด็ก พอเป็นสาว เสด็จในกรม ก็จัดการให้แต่งงานกับหม่อมราชวงศ์อ้น หม่อมหลวงเนื่อง นิลรัตน์เป็นบุตรสาวคนเดียวของบิดามารดา

ท่านย่า-หม่อมเจ้าหญิงสะบาย นิลรัตน์ เป็นนาย ห้องเครื่องของพระวิมาดาเธอในวังสวนสุพรรณหา อยากรเลี้ยงหลาน จึงไปขอหม่อมหลวงเนื่องมาเลี้ยง ให้เล่าเรียนหนังสือทั้งวิชาการครัว การเย็บปักถักร้อยอยู่ในวัง

หม่อมหลวงเนื่องครั้นอายุ ๒๑ ปี ออกมาอยู่นอกวัง เพราะเปลี่ยนการปกครอง เจ้านายเสด็จไปอยู่ต่างประเทศ

เมื่อออกมาอยู่นอกวังกับบิดามารดาก็ไปสมัครทำงาน
ครู

พออายุ ๓๒ ปี ได้แต่งงานกับคุณวิชัย ไวกษณะ เป็น ครูใหญ่ อยู่ด้วยกัน ๘ ปี สามีถึงแก่กรรม หม่อมหลวงเนื่องเลี้ยง ลูกชาย ๒ คนมาจนรับปริญญา ออกทำงานทั้งสองคน แล้วใน ที่สุดลูกชายเสียชีวิตหมดทั้งสองคน

หม่อมหลวงเนื่องเลี้ยงหลานของลูกชายคนที่ ๑ มาทั้งสองคน หญิง ๑ คน ชื่อ 'กระมลลัมย์' ชายอีก ๑ คน ชื่อ 'สมุทไทย' เดียวนี้จบปริญญาแล้วทั้งคู่

และมีบุตรบุญธรรม คือนางสาวนิจ เหลี่ยมอุไร เป็นผู้สืบทอดการทำอาหารตำรับชาววัง โดยมีนางสาวมาลินี ณ นคร เป็นผู้ดูแลกิจการโดยรวม

หม่อมหลวงเนื่องเริ่มเขียนหนังสือเมื่ออายุ ๓๒ ปี เขียนเรื่อยมาจนอายุ ๘๖ ปีก็กราบถวายบังคมลาถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓

ไม่รู้คุณผี

เสียงประตูบ้านเปิดดังปัง มีเสียงคุณพิศมายตะโกนขึ้นมา
ดังมากว่า

“มาแล้ว มาแล้ว ลงมาเร็ว”

ข้าพเจ้ากำลังเขียนหนังสือ จึงเผลอหันต่างตะโกนไปว่า

“แม่ตัวดี มาแล้วมาเลย มีเรื่องจะชำระความ”

คุณพิศมายมาถึงคว้าหมอนลงนอนเหยียดยาว พอดี

ข้าพเจ้าลงไปนั่งข้างล่าง

คุณพิศว่า

“มีเรื่องอะไรจะมาชำระความหนู”

ข้าพเจ้าถามหน้าตาซึ่งซึ่งว่า

“ตัวขโมยขวดน้ำมันโพลของฉันไปใช้ไหม”

“แน่” คุณพิศร้อง “ขวดน้ำมันโพลอะไร หนูเปล่าขโมย
ขวดน้ำมันอะไรไม่รู้เรื่อง ไม่เคยเห็น”

ข้าพเจ้าว่า

“ตัวอย่าโกหกอย่าปฏิเสธ ตัวเคยเห็นฉันทาขาอยู่ทุกวัน
น้ำมันโพลของหมอสึงห์ ทาแก้ปวด ฟกซ้ำดำเขียว เค็ดขัดขุดอก
ตัวยังเคยมาขอทา จะบอกว่าไม่รู้ไม่เห็นได้อย่างไร”

คุณพิศว่า

“ขอตรวจปร่าเป็นยังไง ยังไม่เคยเห็นเลย อย่มากล่าวหา
งายๆ นะ”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ขวดแก้วสี่เหลี่ยมบาง สูงแค่นี้กกลาง จุกสีดำ มีจุกพลาสติกสีขาวอัดอยู่ที่ปากขวด ฉันจะเอาตะปุมมาตอกเจาะจุกพลาสติกชั้นในให้เป็นรู เวลาใช้น้ำมันให้ไหลออกออกมาจ๊อกๆ ไม่หกทีเดียว ใช้สะดวกมาก กว่าเจาะรูได้ลำบากแทบตาย

ไม่ได้หวงน้ำมัน แต่หวงขวด อยากได้น้ำมันขอซี จะได้แบ่งใส่ขวดอื่นให้ น้ำมันก็แพง ต้องมาซื้อขวดแบนแม่โขง ๒๕๐ บาท เอาขวดมาคืนเสียดีๆ อย่าให้ต้องแจ้งความตำรวจคดีลักทรัพย์”

คุณพิศว่า

“เฮ้ะ โมโหแล้วนะ บอกว่าไม่ได้เอาไป”

“อย่า-อย่าปากแข็ง” ข้าพเจ้าว่า “คุณพิศเห็นอยู่ทุกวัน ฉันตั้งขวดแอบไว้ที่หลังกรอรูปที่ฉันถ่ายคู่กับคุณเล็ก หยิบเอาไปใช้ที่บ้านไม่ว่า เอามาคืนเสียดีๆ”

คุณพิศลุกขึ้นนั่งตะโกนว่า

“ไม่ได้เอาไป อะไรพูดกันไม่รู้เรื่อง”

ข้าพเจ้าก็โมโหเป็น จึงว่า

“ฟังนะ ถึงไม่ได้เอาไปก็ต้องเอามาคืน”

คุณพิศเถียง

“พูดยังงี้อีกแล้วนะ ไม่ได้เอาไป จะเอาที่ไหนมาคืน มันมีค่ายังงี้กะอีขวดใบเดียวเล็กๆ ขายขวดได้ราคาดีหรือยังงี้”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ของถูกใจไม่จำเป็นจะต้องมีราคา อย่าว่าแต่จะขายขวดเลย ขวดใบนั้นยกให้ใครเปล่าๆ ก็ไม่มีใครเอา”

คุณพิศว่า

“แล้วมาโทษว่าหนูเอาทำไม ใครเห็นว่าหนูหยาบเอาไป”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ถูกจับเป็นขโมยขายหน้านะ อยากรู้ได้ขอที ต้องขโมย
ทำไม”

คุณพิศว่า

“ในขวดมันมีน้ำมันติดอยู่กับขวดชนิดเดียว”

“นั่นไง” ข้าพเจ้าว่า “ถ้าตัวไม่หยาบไป ทำไมจะรู้ว่าม
น้ำมันติดอยู่กับชนิดเดียว”

คุณพิศว่า

“ใครเห็นว่าหนูหยาบเอาไปหาพยานมาซี”

ข้าพเจ้าบอก

“นิจแลเห็นคุณพิศหยาบเอามาทาทา แล้วเอาขวดใส่ลง
ไปในกระเป่าหูของคุณพิศ จะว่าไง มีพยานแล้ว ถึงจะเถียงว่า
ไม่ได้เอาไป ก็ต้องเอามาคืนพรงนี้”

คุณพิศหัวเราะว่า

“การหยาบเอาของไปโดยให้คนอื่นเห็น เขาไม่เรียกว่า
ขโมยหรอก ขโมยต้องไม่ให้ใครเห็น”

ข้าพเจ้าก็หัวเราะ แล้วว่า

“ใช่แล้ว ไม่เรียกว่าขโมย แต่เรียกว่ามือมันเคย”

คุณพิศว่า

“ในบ้านนี้มีคนตั้งเยอะ ทำไมมาสงสัยหนูคนเดียว”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“คนในบ้านนี้ทุกคนเขาซื้อมาใช้กันทั้งนั้น ยังปากแข็งไปได้”

“หยุดเถอะ ไม่ต้องพูด พู้งุ่นนี้อามาคืนให้”

คุณพิศเถียง

“ของเล็กน้อยจะต้องขอทำไม”

“อ้าว” ข้าพเจ้าว่า “ของมีค่าใหญ่ๆ ใครจะยอมให้หยิบไป พู้งุ่นนี้มา หาขวดเล็กๆ มาด้วย จะแบ่งน้ำมันให้ เอาขวดของมันมาคืนด้วย”

คุณพิศว่า

“นี่มาหาซื้อเรื่องจะเล่าให้ฟัง ที่นี่เองจะได้เอาไปเขียน มาถูกกล่าวหาว่าเป็นขโมย เลยไม่เล่าแล้ว”

“อย่าเกรนะ ใจเย็นๆ เรื่องก็จบไปแล้ว เล่ามาเสียดีๆ”

ข้าพเจ้าว่า “เดี๋ยวจะปกมะม่วงเขียวเสวยให้กินลูกโตๆเขียว ให้กิน ๓ ลูก”

“ปกมาก่อนซี” คุณพิศว่า

ข้าพเจ้าตอบ

“นี่ยกมาให้ทั้งถาดเลย กินได้ก็ลูกก็กินเข้าไป กินเยอะ จุกตายไม่รู้ด้วย เตี่ยวงวงศ์ชงกาแฟใส่แก้วยักษ์มาให้กินอีก แล้วมีเรื่องอะไร ว่าไปเลย”

คุณพิศปกมะม่วงกินไป ชดโอเลี้ยงไป ปากก็เล่าว่า

“เหตุเกิดจากคนมาเช่าห้องอยู่ในบ้านหนู สองคนผิวเมื่อยไม่มีลูก ยังเป็นเด็กหนุ่มสาว ไม่รู้ย้ายบ้านมาจากไหน มีแต่ตัวกับกระเป๋าสื่อผ้าคนละใบ ถามหาห้องอยู่”

บังเอิญห้องหนูว่างพอดีหนึ่งห้อง ก็เลยเปิดห้องให้เข้าไปอยู่ เขามาตอน ๔ โมงเช้า สงสัยหนีตามกันมาด้วย ไม่มีสมบัติอะไรอื่นเลย”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ทำไมไปว่าผู้หญิงหนีตามผู้ชาย ผู้ชายหนีตามผู้หญิง มั่งไม่ได้หรือไง”

คุณพิศว่า

“เอาละ ต่างคนต่างพาหนีกันมา พอเปิดห้องให้เข้าไป อยู่ปิดประตูเงียบ ไม่อาบน้ำหาข้าวกิน อยู่ได้ยังไงตั้งแต่เช้าจนมืด ไม่รู้ทำอะไรกัน

หนูขอเงินค่าเช่าห้องตอนย้ายเข้ามา ก็ไม่มีให้ บอกขอติดไว้ก่อน พอหาเงินได้จะเอามาให้ หนูก็ยินยอมไม่ว่าอะไร คงไม่มีเงินเลยที่จะออกไปหาข้าวกิน

ตื่นเช้าขึ้น เมียออกมาเล่าให้คนห้องข้างๆ ฟังว่า เมื่อคืนนอนหลับฝันเห็นผู้ชายรูปร่างสูงโปร่ง ชาว หน้าตาดี มาเข้าฝัน บอกว่าไม่มีเงินใช้รี จะบอกเลขห่วยได้คืนให้ จะได้สบายเสียที

เอาเลข ๑ ๒ ๓ ไปแทงแล้วจะถูก จะได้สบายเสียที ธรรมเนียมสองหมื่นบาท เหลือเงินแปดหมื่นบาท เมียเอาไปซื้อสร้อยคอทองคำหนักสองสลึง ๑ เส้น

เงินที่เหลือทั้งหมด ผัวเอาไปจับจ่ายใช้สอยทุกอย่างที่อยากได้ ไม่เคยคิดทำบุญให้คนมาบอกห่วยเลย ชื่อตู้เย็น ที่วัดวิทยุ พัดลม หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ชื่อรถเข็นขายเบะหมี่ หม้อต้มน้ำ ถ้วยชามชั้นนอร์วีจ

ซื้อเสื้อผ้าใหม่ รองเท้า หมวก ใส่เซ็นรถขายบะหมี่
เหลือเงินไว้จ่ายค่าห้อง แล้วลงทุนไปรับรถบะหมี่มาขาย

หนูก็เตือนให้ทำบุญทำสังฆทานส่งส่วนกุศลไปให้ผี
ที่มากอกหนอยให้

เขาวัว เอาไว้ก่อนเถอะ ทำให้ภายหลังก็ได้

คนไม่เคยเห็นเงินแล้วไม่มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
ค้าขายไม่ดี ขาดทุนทุกวัน ด้วยไม่มีคนกิน

เลิกขาย ขายรถเข็นบะหมี่ไปเป็นชิ้นแรก เอาเงินมา
นั่งกินนอนกิน แหวงหนอยเงินหมด ก็ขายตุ๋นขนาดเล็กไปได้
เงินมาใช้ กินด้วยแหวงหนอยด้วยเงินหมด ไม่เคยถูกหนอยเลย ยิ่งแหวง
ยิ่งถูกหนอยกินหมด ก็ขายทีวีไป

เงินหมด ก็ขายสร้อยคอเมีย ขายนาฬิกาข้อมือของ
ตัวเอง แหวงหนอยเป็นการใหญ่ ด้วยหวังถูก

หนอยกินเรียบหมด ก็ขายวิทยุ พัดลม หม้อหุงข้าวไฟฟ้า
ขายของทุกอย่างที่ขายได้ จนเหลือแต่ตัวทั้ง ๒ คน”

คุณพิศว่า

“จะคอยดูซิ ต่อไปมันจะขายอะไร ของก็หมด ไม่มีสิ่งใด
จะขายแล้ว สมน้ำหน้า สอนให้ทำบุญให้เขาที่มากอกหนอยให้ ก็
เสียดายเงิน ไม่ยอมทำ ที่นี้มันจะขายอะไร”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“มีชี ยังมีของขายอีก ก็ขายห้องเช่าของคุณพิศที่เขาเช่า
อยู่ยังไงล่ะ”

คุณพิศร้อง

“อ้า มาขายห้องหนู จะได้บอกตำรวจจับไปขังคุกซี”

ข้าพเจ้าก็หัวเราะ แล้วว่า

“ต่อไปเถอะ เขาต้องจับตัวคุณพิศมัดเอาไปขายถูกๆ”

แล้วข้าพเจ้าก็ถามว่า

“เดี๋ยวนี้เขายังอยู่ในบ้านคุณพิศหรือย้ายไปแล้ว”

คุณพิศมองหน้า แล้วถามว่า

“ทำไม อยากรู้ได้เขามาอยู่ในบ้านพี่นี่เนืองรี หนูจะไปพา
เขามาให้”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“บ้า พุดอะไร ใครจะอยากได้คนยังงั้น”

คุณพิศว่า

“ตอนที่เขากำลังมีเงินใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ก็ไปพาเมียใหม่
มานอนอยู่ด้วยกันกับเมียเก่าในห้องแคบๆ มุ้งเดียวกัน เมียเก่าก็
หึงหวง ต่ำกัน ตีกัน ผู้หญิงคนที่สองทนไม่ได้ก็หนีจากไป

ดูซิ ความที่มันชั่ว มันไปพาผู้หญิงคนที่สามมาอีก มัน
มาด่าทอกันกับเมียเก่า มันหน้าด้านเกาะผู้ชายจนหมดตัว แล้ว
มันก็ทิ้งไป เหลือแต่เมียเก่าเฝ้ากินน้ำตาอดอยากจนด้วยกัน
ต่อไปอีก”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ก็นางเมียมันโง่งนี่นา ไม่ถือคำโบราณท่านสอนไว้ มีผิว
ผิคนจนตัวตาย ก็เรื่องอะไรมาผิดหวังไปทั้งชาติ

สมัยนี้ต้องว่าใหม่ว่า มีผู้คิดค้นหาใหม่ ปฏิกเรียนผิต
คิดจนเรือนหลาย มานั่งคิดเสียใจอยู่ทำไมทุกเช้าค่ำ ต้องเอาใหม่
ปฏิกเรียนผิตคิดชื่อขาย

คนสมัยนี้มีความอดทนน้อยกว่าคนสมัยก่อนมาก
เพราะมีความอิสระเสรีมากกว่ากัน”

คุณพิศก็เลยว่า

“หนูจะให้เขาย้ายไปลินเดอนี่”

วันหนึ่งกลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกทุกวัน หนักบ้าง
เบาบ้าง ตกทั้งกลางวัน-กลางคืนตลอดคืน มาหยุดตกเอาตอน
โมงเช้า พอเที่ยงตกลงมาใหม่อีก ตกไปจนถึงบ่าย ๓ โมง ทำอะไร
ก็ไม่ได้

นี่รำคาญในใจ

“พูดได้ตกไปได้ ตกจริงๆ จะเขียนหนังสือก็เขียนไม่ได้
กลัวเสียงฟ้าผ่าลงมาเป็นระยะๆ ตกอกตกใจ ใครจะมีปัญญาไป
นึกคิดอะไรได้

ดีที่สุดคือไม่ต้องรดน้ำต้นไม้ ก็เลยลงนอนกลิ้งไปกลิ้ง
มาเฉยๆ

ดูทีวี ก็ไม่ได้ กลัวฟ้าผ่าเข้ามาในเครื่องใหม่ เพราะเวลา
เปิดทีวี ดูตอนฟ้าฟิวไร เครื่องใหม่ไปหลายบ้านแล้ว เลยนอน
เฉยๆ

๖ โมงเย็นฝนหยุดตก คิดจะลงไปดูต้นไม้ว่าต้นอะไร
เสียหายบ้าง

นิจเดินไปบ้านคุณนายแบ็นน้องสะใภ้ ฆากลับเปิดประตูบ้านเข้ามา เสียงตะโกน

“คุณ คุณคะ มาดูเร็ว เต่าตัวเท่าขามแกงใบใหญ่ มาเดินเล่นอยู่ในบ้านเรา”

ข้าพเจ้ารีบเดินไปดูโดยเร็ว เห็นเต่าตัวดำมีดหลังโค้งแบบประทุนเรือ มันไม่กลัวคน

คุณย้อยออกจากห้องมาดูด้วยพูดกันให้แซด มันเคยเดินกลับไปกลับมาอยู่บนลานซีเมนต์หน้าโรงรถ

ข้าพเจ้าก็พูดกับมัน

“เอ็งมาจากไหน เอ็งก็กลับไป อย่ามาเดินอยู่ยาม”

นิจว่า

“ช่างมัน มันคงอยู่ได้จนบ้านเรา มันออกมาเล่นน้ำฝนเดี่ยวมันก็กลับไปเองแหละ”

เราทุกคนก็พากันขึ้นบ้าน

สักครู่ก็จกกลับมาดูอีก หน้อยแน่ มันปีนลงไปว่ายน้ำเล่นในอ่างบัวยาวข้างบันไดบ้าน ในอ่างบัวมีใบงามเต็มอ่างแทบแฉ ไม่เห็นน้ำ มีดอกบัวสีชมพู ๓ ดอก สีฟ้า สีม่วง รวมกันแล้วที่กำลังบานเต็มที่ กำลังแย้ม ที่ดอกยังตูมอยู่ในใต้น้ำ ทั้งดอกก้านยาว ก้านสั้น รวมกันแล้ว ๑๐ กว่าดอก ดอกโตสวยมาก ใบถูกฝนเขียวสดกระจายเต็มอ่าง

ข้าพเจ้าว่า

“ถ้ามันไม่กัดดอกกัดใบบัวก็ช่างมันเถอะ มันคงอยากเล่นน้ำฝน”

นิกก็มลงจับตัวมันออกวางที่ถนน แล้วว่า

“ไม่แน่ ถ้ามันกัดไบบิวกำลังงาม เสียตายตาย”

เมื่อหยิบตัวมันออกจากอ่างบัวแล้ว เขาก็พากันขึ้นบ้าน
มันเดินตรงไปประตูหน้าบ้าน ประตูปิดออกไม่ได้

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ช่างมัน มันก็เดินอยู่ในบ้านนี้แหละ อย่ากัดทำลาย
ต้นไม้แล้วกัน”

ว่าแล้วเราก็กลับขึ้นบ้าน

ข้าพเจ้าก็มาอาบน้ำ แล้วนอนดูทีวี เพราะฝนฟ้าหยุด
เงียบหมดแล้ว นึกขึ้นมาได้ ไปดูซิ เต่ามันอยู่ที่ไหน

เอาอีกแล้ว มันลงไปว่ายน้ำอย่างสำราญในอ่างบัวยาว
ว่ายบนผิวน้ำกลับไปกลับมาอย่างไม่กลัวใคร

ข้าพเจ้าเรียกสมุทไทยมาจับออกก็ไม่ยอมมา บอกว่า

“กลัวมันกัดเอา ไบราณเขาว่าถ้าเต่าหรือตะพาบกัดมัน
จะไม่ยอมปล้ำเลย จนกว่าฟ้าจะร้อง มันจึงจะอ้าปาก”

ข้าพเจ้าว่า

“พุทโธ พุทเป็นบ้า เสียแรงจบปริญญาประมง จับเต่า
ตัวเดียวไม่ได้ มิต้องไปกรมประมงยืมเครื่องมือเขามาจับรี”

สมุทไทยว่า

“คุณอย่ากลัวไปเอง เต่ามันไม่กินต้นบัวหรอก มันกินแต่
ผักนึ่ง”

นิกว่า

“เถียงกันทำไม จับให้ถูกวิธีมันกัดไม่ถึงหรอก มันกำลัง
ว้ายลอยตัวอยู่บนผิวน้ำ”

นิกก็เอื้อมมือไปจับสองข้างหลังมันยกขึ้นมา เขาไปวาง
ไว้บนลานซีเมนต์หน้าประตูบ้าน

ข้าพเจ้าก็ว่า

“มีดพอดี มองอะไรไม่เห็นแล้ว มันจะเดินไปไหนก็
ตามใจมัน”

แล้วเราก็กินขึ้นบ้าน

เช้าวันรุ่งขึ้น ในบ้านไม่มีใครอยู่ ด้วยนิจเช่ารถตู้ใหญ่
ชวนเพื่อนและพวกหลานไปค้างเที่ยวระยะของกัน ๒ คืน

ข้าพเจ้าไม่ไป ด้วยนั่งรถยนต์ระยะไกลๆ เมื่อยมาก จึง
อยู่บ้านสองคนกับนงศ์

กลางวันทั้งวันมีเพื่อนผู้ที่น่าใจดี คือคุณโธ่กับคุณนิยม
มาอยู่ด้วย คุยกันแก้เหงาทั้ง ๒ วัน

กลางคืนฝนตกหนักตลอดคืน

รุ่งเช้าฝนจึงหยุดตก ๔ โมงเช้า ข้าพเจ้าลงมาเดินดู
ต้นไม้ เดินมาถึงอ่างบัวยาวตกใจมาก ใบบัว ก้านบัว ดอกบาน
ดอกตูมอยู่บนน้ำอยู่ใต้ดินนับสิบกว่าดอกขาดขึ้นมาลอยบนผิวน้ำ
น้ำเป็นแพ ไทรมหัทย์ับแหลกหมดตลอดอ่างยาว

ฝีมือใคร ต้องใช่แล้ว อ้ายเต่าตัวนั้นลงว่ายน้ำเล่นกัด
แหลกตลอดคืน เป็นการกัดเล่น ไม่ใช่กัดแล้วกิน ไม่มีรอยแทะเลย

เสียใจเสียตายบอกไม่ถูก ของรักหนักหนา บานให้ดู
ดอกเยอะๆ ทุกเช้า

ตีที่ตัวมันหายไปแล้ว ไม่รู้ไปหลบอยู่ที่ไหน ถ้าหาตัว
เจอจะขณะนั้นบาปก็บาปเถอะ กำลังโมโห จะเอาไม้ตีได้สับให้
ขาดเป็น ๒ ท่อนเลย แล้วทิ้งให้หมากินสมแค้น

กวาดดอกบัวใบบัวได้หนึ่งกะละมังใหญ่ ให้นำไป
ทิ้งนอกบ้าน

ในอ่างน้ำใสแจ๋ว มีใบบัวอ่อนๆ เหลือ ๒-๓ ใบ ดอกอ่อน
ดอกกลางดอกแก่ไม่เหลือเลย

นงค์ว่า

“คุณเจอตัวเต่า อย่าไปทำอะไรมันนะ ผู้ใหญ่เขาว่าฆ่า
เต่า ๑ ตัว เท่ากับฆ่าคน ๑ องค์”

“พูดเป็นบ้า” ข้าพเจ้ากำลังเสียตาย เลยว่านงค์

“จะเอาเต่าไปเทียบกับคนได้อย่างไร เณรรักษาศีลตั้ง ๑๐
ข้อ เต่าไม่ได้รักษาศีลเลยซักข้อ เอาชีวิตมาเทียบกันได้อย่างไร

ฉันยังเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดา ยังไม่ได้เป็นพระ
อรหันต์ ยังต้องทำบุญ-ทำบาปอยู่ แค้นนี้ต้องชำระ ใครเห็นตัวมัน
จับไว้ได้จะให้ ๑๐๐ บาท แล้วจ้างสามล้อเอาไปปล่อยตามวัดที่มี
ผักบุง น้ำใส ให้เขาไปอยู่สบาย สามล้อจะเอาค่าจ้างไปปล่อย
เท่าไร เรียกเงินมาเลย”

๒-๓ วันผ่านไป ก็ยังหาตัวเต่าไม่พบ จนนิจและคณะ
กลับมาจากระยอง ข้าพเจ้าก็เล่าให้ฟัง

নিজไม่ยอมเชื่อว่าเต่ามากัด หว่าสัตว์อื่น

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ในอ่างบัวมีแต่ปลาหางนกยูงของเมืองนอก หางสีสวย
มาก ตัวจิ๋วเดียว มันจะไปกัดก้านบัวโตๆ ยังไงไหว เลี้ยงไว้ตาม
อ่างบัวทุกโถ่ง ให้มันกินลูกน้ำยุงเวลาขุ่นลงไปไข่ กับกินตะไคร่
ผู้ก่อการร้ายจึงต้องตกเป็นเจ้าเต่าตัวนั้นแน่ ทำลายกันอย่างนี้จะ
อยู่ร่วมกันไม่ได้ ต้องให้ย้ายไปอยู่วัด”

ต่อมาอีก ๓ วัน นิจพบเต่าตัวนี้แอบซ่อนตัวอยู่ในซอก
ต้นเฟิร์นก้านดำ ทับต้นเฟิร์นเสียดอกบั้งแบนหักหมด เลยแลเห็นตัว
มันแอบอยู่เฉย

นิจจับขึ้นมาให้สมุทไทยเอาไปปล่อยในบ่อผักบุงหน้า
ปากซอย กลับมาให้เงินไม่ยอมเอา ทำให้ฟรี

เสริ้จเรือ่งเต่า เสียงโหดพิทท์กริ่ง ข้าพเจ้าไปรับเอง เสียง
ชายหนุ่มเสียงเพราะพูดจาสุภาพ บอกว่า

“ขอพูดกับ ม.ล.เนือง”

บอกว่า

“กำลังพูดค่ะ”

เขาบอกว่า

“ดีใจมากได้คุยกับตัวจริง ผมอ่านหนังสือหมดทุกเล่ม
แล้ว รักคุณยายมากจนเปรียบเทียบกับอะไรไม่ได้ อยากพบตัว
อยากคุย อยากเห็นหน้า

ผมจะส่งเงินปอนด์จากอังกฤษมาให้ เวลาคุณยายไป
ทำบุญที่ไหน เอาเงินของผมไปเข้าไปด้วยทุกครั้ง ผมอยากไป
เกิดพบคุณยายอีกชาติหน้า”

ข้าพเจ้าต้องหัวเราะเยาะไปตั้งๆ ว่า

“พู่ทไธ่ ป่วยการ ไปพูดทำไมถึงชาติหน้า ชาตินี้เราก็กเกิด
มาทันกันแล้ว นอกจากยังไม่ได้พบกัน

มาซี เก่งจริงมาเมืองไทย จะเขียนระยะทางมาบ้านคุณ
ยายให้ ขับรถโทร.ถามมาเป็นระยะ เตี้ยวกก็เจอกัน

ว่าแต่คุณเป็นฝรั่งหรือคนไทย ซื่ออะไร ทำไมพูดไทย
ชัด”

เขาวว่า

“ผมเป็นครึ่งชาติไทย-อังกฤษ เรียนอยู่ในประเทศไทย
จนโต จึงมาเข้ามหาวิทยาลัยในอังกฤษ

ดีใสมากได้ยินเสียงคุณยายยังใสแจ้ว เสียงไม่แหบไป
ตามวัย ผมต้องอ่านหนังสือคุณยาย ถอดออกมาเป็น
ภาษาอังกฤษให้เพื่อฝรั่งฟังกัน เขาว่าอยากให้แปลออกมาเป็น
ภาษาอังกฤษ จะขายดีมาก เพราะสนุกนักหนา

ผมเลยบอกเขาว่า ภาษาที่คุณยายเขียนในหนังสือ หรือ
คำพูดชั้นๆ ก็ดี ไม่มีใช้ในภาษาอังกฤษ แปลออกไม่ได้

ผมกราบสวัสดิ์ดีครับ

ผมรักคุณยายมาก

ผมซื่อริชาร์ดครับ”

เล่ห์เหลี่ยมนักต้ม

ต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๒ วันไหนจำไม่ได้ตอน
บ่ายมีโทรศัพท์ถึง ข้าพเจ้าพอดีนั่งอยู่ตรงนั้นก็ลุกไปรับเอง

เสียงผู้หญิงพูดมาว่า

“ขอพูดกับคุณย่าเนือง”

ข้าพเจ้าว่า

“กำลังพูดค่ะ”

เธอว่า

“นี่ดิฉันต่อยพูดนะคะ”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“ต่อยไหน”

เธอตอบ

“ต่อยลูกสะใภ้คุณย่าสอนค่ะ พูดมาจากบ้านคุณย่า
สอน หนองแวง”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“อ้อ---คุณต่อยนั่นเอง มีธุระอะไรจะไป”

คุณต่อยเป็นเมียลูกชายคนโตของพี่สอน จึงเรียกพี่สอน
ว่าคุณแม่ บอกข้าพเจ้าว่า

“คุณแม่จะทำบุญอายุครบ ๙๐ ปี จะเลี้ยงกลางวันที่
วิทยาลัยบ้านสมเด็จ คุณแม่ให้เชิญคุณย่าไปในงานเลี้ยงให้ได้
เพราะคุณแม่คิดถึงคุณย่าเต็มที อยากพบอยากเห็น ขอให้มางาน
ให้ได้”

ต้องบอกก่อน อันพี่สอนนี่อยู่ในวังมาด้วยกัน แล้วเรา
สองคนต่างก็รักกันมาก

เมื่อออกมาอยู่นอกวังแล้ว เวลาเลี้ยงพระถวายพระ
กุศลแต่พระวิมาดาเธอประจำทุกปี ที่วัดราชบพิธ ๒๖ ธันวาคม
เป็นวันที่ข้าหลวงได้มาพบหน้ากันทุกปี

เมื่อพี่สอนจะทำบุญอายุครบ ๙๐ ปี จึงอยากให้
ข้าพเจ้าไป

ข้าพเจ้าก็ถามคุณต้อยว่า

“เลี้ยงกันวันไหน”

คุณต้อยว่า

“จัดเลี้ยงในเวลาเที่ยง วันที่ ๑๒ มิถุนายน คือเดือน
หน้า”

ข้าพเจ้าร้อง

“ไอ้โฮ ตั้งเดือนหน้า กว่าจะถึงวันนั้นล้มไปหมดแล้ว
ทำไมไม่บอกเชิญมาตั้งแต่ปีกลายละ บอกคุณแม่นะ ขอโทษ---
ไปไม่ได้ ด้วยความแก่ชรา หมดกำลังที่จะไปงานไหนได้แล้ว

ไปกินอะไรก็ได้ ด้วยไม่มีฟันจะเคี้ยวแล้ว

ขึ้นรถเมล์ก็ไม่ได้ ด้วยยกขาไม่ขึ้น

จะไปแท็กซี่ก็กลัวหลง เพราะไปไม่ถูก ไม่รู้จักเลย”

คุณต้อยเห็นว่าจะเอาตัวไปไม่สำเร็จแน่ เลยบอกให้พี่
สอนมาพูดเอง

เสียงพี่สอนแหบสั่นพูดเบามาก ตัดพ้อต่อว่ามาว่า

“องค์นี่เองล้มฉันทันแล้ว”

ข้าพเจ้าไม่ได้ยิน บอก

“พี่สอน ให้ตะโกนพูดดังๆ”

พี่สอนว่า

“นี่ตะโกนพูดสุดเสียงแล้ว อยากให้องค์เนืองที่ฉันรัก
มากมาในงาน”

ข้าพเจ้านึกสนุก ต้องยั่วพี่สอนเสียมั่ง จึงบอกไปว่า

“โอ้ ฉันอยากไปจะตาย แต่สังขารไม่ให้ ด้วยเดี๋ยวนี้ตา
ก็ไม่มีใครเห็น จ้าใครไม่ได้ อ่านหนังสือก็ไม่ออก นูก็ตั้ง ไปกินอาหาร
ก็ไม่ได้ ไม่มีฟันจะเคี้ยว เดินไกลก็ไม่ได้ นั่งรถก็ต้องนั่งไปมั่งนอน
ไปมั่ง เพราะปวดเอว รถจอดแล้วลงเดินไม่ได้ ต้องมี ๒ คนมาหิ้ว
เอาไป”

พี่สอนร้องขัดคอขึ้น

“ตายตาย ออกอึกแตก ทำไมเธอถึงเป็นอะไรมากนัก
ล่ะ”

ข้าพเจ้าว่า

“นั่นซี ไม่รู้เหมือนกัน ยังไม่หมดนะ ยังมีโรคอื่นอีกต้อง
ไปโรงพยาบาลเปาโลทุกเดือน โรคความดันสูง เลือดไปเลี้ยง
สมองไม่พอ โรคหัวใจ หัวไหล่เคล็ดยกแขนไม่ขึ้น

ชีวิตฉันอยู่ในความควบคุมของหมอตลอดเวลา ยังจะ
ให้ไปสักที”

พี่สอนว่า

“ไม่รู้ล่ะ ไม่รับฟังอะไรทั้งนั้น ฉันจะให้ลูกชายขับรถไปรับเธอที่บ้าน จะได้มาเฝ้าท่านพระองค์หญิงวิมลฉัตร เพราะท่านเสด็จมาเปิดงาน”

ข้าพเจ้าได้ยินเช่นนั้นก็ดีใจ ด้วยอยากเฝ้าท่านพระองค์หญิงมากที่สุด ด้วยไม่ได้เฝ้ามานานแล้ว เลยว่า

“เฮ้---ไปก็ไป”

พี่สอนว่า

“ยังงั้นซี ดื้อเปลวๆ ทำเป็นไม่มา ฉันจะให้เธอนอนมาในรถ มีคนคอยหิ้วปีกเอาลงจากรถ เลี้ยงอาหารจีน มีของอ่อนนุ่มเยอะ เธอต้องกินได้”

ข้าพเจ้านึก เสรีจะละที่เรา อุตสาหะบ่ายเบี่ยงแทบตายที่จะไม่ไป ถ้าพี่สอนเห็นตัวข้าพเจ้าฉันไปงาน คงจับโกหกได้ คงค่อนข้างเสียจริตแน่

วันนี้พอ ๓ ทุ่ม เริ่มมีสมาชิกในครอบครัวกลับเข้ามาที่บ้าน กลับกันได้เร็วเพราะเป็นวันเสาร์

หลานชายคนโต-ชันพงษ์ (เต๋า) กับจอย-เมียบเขากลับมาก่อน แล้วก็ถึงกระมลลมัย (ปีก) โต๊ะกินข้าวตั้งไว้เรียบร้อย ทุกคนหิวมาจากไหนก็ไม่รู้ มาถึงนั่งโต๊ะกินข้าวเลย

ประเดี๋ยวเดียวเสียงกระโตกโลดเต้นเข้ามา สงเสียงเอะอะในความเงียบ คนนี้คือสมุทรไทย (เป็ก) นั่นเอง ทำท่าตกอกตกใจเสียงดังพูดว่า

“ทุกคนฟัง ทุกคนฟัง นี่เกือบถูกตัมแล้วใหม่ละ ดีว่าเป๊ก
รู้ไหวพริบทัน เลยรอดตัวมา”

นึกกับข้าพเจ้า นงค์ด้วย มาฟังกันพร้อม ขาดแพงยังไม่
กลับอีกคน

คนกินข้าวที่โต๊ะหยุดกิน ทุกคนแย่งกันถามว่า

“เกิดอะไรขึ้น เล่าไปซิ ไปมีเรื่องกับใครมา แล้วตัว
หายไปไหนทั้งวัน”

เต้าเอ่ยขึ้นว่า

“เรียนจบแล้วทั้งปีก็กับเป๊กแทนที่จะอยู่บ้านทั้งสองคน
เข้าขึ้นต่างคนต่างออกจากบ้านไป กลับมามีตุ๋นทุกวัน”

เป๊กเถียงว่า

“อย่าว่าปีกันนะ นอนเฉยอยู่กับบ้านจะได้งานทำรี มัน
ต้องออกไปเที่ยวติดต่อตามบริษัทงานทำ”

เป๊กรีบเถียง

“เป๊กก็เหมือนกัน ออกไปเที่ยวติดต่อกับเพื่อน ช่วยกัน
เที่ยวสมัครงาน”

“ได้งานใหม่ละ ดีแต่ใช้เงินเปลือง” นิจว่าขึ้น

เป๊กเถียงบ้าง

“ไปพูดเรื่องอื่นทำไม เป๊กมีเรื่องจะเล่าให้ฟัง เพื่อทุกคน
จะได้รู้ไว้ เผื่อตัวเองโดนเข้ามั่ง”

ข้าพเจ้ารำคาญเสียงเถียงกันก็ว่า

“เป๊กเล่าไป ย่าจะได้เอาไว้เขียนลงหนังสือให้คนอื่นรู้
มั่ง”

เป็กเริ่มเล่า

“เป็กขึ้นรถเมล์จากหน้าบ้านเราไปลงบางซื่อ คอยต่อรถ
ไปบ้านเพื่อน

ขณะกำลังยืน มีหญิงวัยกลางคนคนหนึ่ง แต่งตัวแบบ
แม่ครัวจะไปตลาด นุ่งผ้าเก่า ใส่เสื้อเก่า เดินเข้ามาหาเป็ก พอดี
รถเมล์เบอร์ ๕ วิ่งเข้ามาจอด แถลงถามว่า

‘รถเมล์คันนี้ไปประตูน้ำได้ไหม’

เป็กบอกว่า

‘ไปไม่ได้’

ในทันทีที่มีชายวัย ๕๐ กว่า แต่งกายสุขภาพ ใส่เชิ้ตแขน
ยาว ท่าทางดี เข้ามาถามเป็กว่า

‘พูดอะไรกัน’

เป็กก็ว่า

‘ป้าแกจะไปประตูน้ำ ไปรถเบอร์ ๕ ไม่ได้’

ชายคนนั้นว่า

‘น้องเขาว่าถูกแล้ว ไปเบอร์ ๕ ไม่ได้’

ก็มีหญิงแก่วัยสัก ๖๐ เดินถือร่มมาด้วย ตรงเข้ามาถาม
ว่า

‘คุยอะไรกัน’

ชายสุขภาพคนนั้นรีบตอบ

‘ป้าคนนี้แกจะไปประตูน้ำ แกขึ้นรถไม่ถูก’

ในทันทีที่มีชายหนุ่มอีกคนนุ่งกางเกงยีนส์ใส่เสื้อยืดคอ
กลม ตรงเข้ามาพูดว่า

‘โอ สงสารแกไปไม่ถูก น้องว่างอยู่ก็ช่วยพาแกไปส่งให้
ถึงประตูน้ำที่ซี’

เบิกฟังแล้วนึกในใจ ก็มันธุระอะไรของข้า สังเกตดู ตา
ของพวกนี้ทั้ง ๔ คนจ้องจับตามองอยู่ที่สร้อยคอทองคำหนัก ๒
บาท พร้อมทั้งกรอบพระรูปทองที่หุ้มอยู่กับเหรียญพระบรมรูปสัน
เกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ ที่ห้อยอยู่กับสายสร้อยที่คอเบิก

ให้นักเฉลียวใจทันทีว่าจะขึ้นรถไม่ถูก ทำไมเป็นเรื่อง
ใหญ่วุ่นวายกันนัก

อ้าย ๔ คนนี้ต้องเป็นแก๊งต้มมนุษย์ หัวงูคูปายจะเอา
สร้อยคอของเราแน่ จึงล้อมกรอบเข้ามายืนกำกับรอบตัว ยังมีคน
อื่นอีกหลายคนคอยรถอยู่ทั้งหญิงชาย

อ้ายหนุ่มนุ่งกางเกงยีนส์ใส่เสื้อยืดคอกกลมเริ่มพูดอีกว่า

‘ไปซิน้อง ไปส่งแกหน่อย พี่มีธุระจะรีบไปเสียด้วย’

เบิกนึกในใจ เหตุการณ์เช่นนี้เราต้องเป็นคนใจร้าย ถ้า
ขึ้นเราไปส่งแก ต้องมีเหตุร้ายอื่น ๆ ตามมาอีกเยอะ

พอดีรถเมล์เบอร์ที่เบิกจะขึ้นแล่นมาจอด เบ็กรีบวิ่งเข้า
ไปหารถ

พอขึ้นเหยียบบันไดรถ ก็รู้สึกมีมือหลายมือวิ่งตามมา
อุดเสื่อข้างหลังเบิกไว้ไม่ให้ขึ้นรถ

แล้วหลายเสียงก็พูดว่า

‘ลงมาก่อนน้อง อย่าเพิ่งไป ไปส่งป่าแกก่อน’

เป็กกระซอกตัวด้วยพละกำลัง โดดขึ้นไปยืนบนรถได้
มือเกาะรถไว้แน่นด้วยความโมโห อีกมือชี้กราดลงมาที่หมูโจร
ประกาศท้องร้องเสียงดังแบบตะโกนจนลืมหายคนบนรถว่า

'ท่านทุกคนที่ยืนคอยรถโปรดรู้ได้ด้วย อ้าย-อ๊พวก ๔ คน
น้ำมันเป็นพวก ๑๘ มงกุฏ มายืนคอยตัมคนเอาทรัพย์สิน ดูหน้า
มันจำไว้ อย่าได้วางใจ'

รถแล่นออกไปทันที เป็กมองลงมาจากบนรถ พวก ๔
คนพากันเดินหนีห่างออกไปอย่างกระจัดกระจายจากกันไป เป็ก
เลยรอดตัว"

พอเป็กเล่าจบ ข้าพเจ้าก็ว่า

"ดีนี่ ที่รู้เหลี่ยมของพวกมัน มันได้ป้องกันตัว นับว่า
ฉลาดอยู่ บอกแล้วออกจากบ้านอย่าแต่งทอง อันตรายรอบข้าง

นี่ถ้าขึ้นใจดีมีเมตตาไปส่งมัน เป็กก็จะเหลือแต่ศพ
เมตตาควรใช้ แต่ต้องใช้ให้ถูกบุคคลและสถานที่

บางชื่อ ชื่อแต่บาง คนมิได้ชื่อไปด้วย จำไว้"

ทุกคนในโต๊ะกินข้าววิพากษ์วิจารณ์กันใหญ่

แต่ว่า

"นี่แหละ ทั้งเป็ก-บ๊ิกออกจากบ้านได้ทุกเช้า ค่า ๒ หุ่
๓ หุ่จึงจะกลับมา ไปไหน ไปทำไมทุกวันไม่เว้น"

บ๊ิกเถียงว่า

"แล้วจะให้อยู่บ้านทำไม วันๆ ไม่เห็นมีอะไร นอกจาก
นอน ออกไปพบเพื่อนฝูงบางที่จะได้ช่องทางมึงงานทำ เลิกบ่นเสีย
ที่ได้ใหม่ บ๊ิกยังไม่เคยโดน"

ข้าพเจ้าก็ว่า

“การที่ปักยังไม่เคยโดน ไม่ได้หมายความว่าจะไม่โดน
คูตัวอย่างพี่แฉิว ลูกสาวท่านรัฐมนตรีนั่นไง หยุดงานวันเสาร์-วัน
อาทิตย์ขับรถไปจอดไว้ที่ห้างเซ็นทรัล แล้วขึ้นไปเดินชมสินค้าบน
เซ็นทรัล

กำลังดูเพลิน คงเป็นด้วยพี่แฉิวแต่งทองไปทั้งสร้อยคอ
หนัก ๑ บาท สร้อยข้อมืออีกหนัก ๒ บาท กำลังยื่นดูสินค้า มีมือ
มาสะกิดที่สีข้าง แล้วพูดว่า

‘หนูยื่นดูสินค้าเพลินเชียวนะ สิ่งไม่แลเห็นว่าสร้อย
ข้อมือทองเส้นใหญ่หนัก ๕ บาท ตกอยู่ข้างเท้า ฉันแลเห็นหญิง
คนที่เดินผ่านคุณไป สร้อยข้อมือเขาหลุดตกลงโดยไม่รู้ตัว เขา
เดินเลยไปไกลแล้ว ฉันถือว่าคุณใจกลาก่อนนี้ด้วยกัน จึงเพื่อ
ความยุติธรรม เรามาแบ่งกันละครึ่ง’

คุณแฉิวว่า

‘แบ่งทำไม ฉันไม่เกี่ยวของอะไรด้วย เธอเห็นเธอก็เอา
ไปสิ’

แต่ภายในใจคุณแฉิวนี้รู้แล้วว่าตัวถูกตัม

ย้ายเรื่องแบบนี้ก็คือเอาทองเก็บมาให้ แล้วแลกเอาทอง
จริงไป

จึงว่า

‘เธอเห็นเธอก็เอาไปสิ ฉันไม่รู้เห็นอะไรด้วย ส่วนแบ่งก็
ไม่เอา ฉันไม่ต้องการของของใคร’

หญิงคนนั้นกลับว่า

‘โง่จริง ของได้มาฟรีต้องถือว่าเรามีลาภ ทองในตัวเธอมี
อย่างมากก็แค่ ๓ บาท ฉันจะยกสร้อยทอง ๕ บาทนี้ให้เธอ ถอด
ของเธอเอามาแลกกัน

ฉันยอมขาดทุนถึงเพียงนี้ เธอยังว่าไม่เอาอีกสิ’

คุณแฉ้วว่า

‘ฉันไม่แลกเปลี่ยนอะไรทั้งนั้น ฉันพอใจของของฉัน เธอ
อยากได้ก็เอาไปเถอะ ฉันโง่ก็ช่างฉัน เธอฉลาดเธอก็เอาไปเถอะ’

ว่าแล้วคุณแฉ้วก็เดินหนีจากไปโดยเร็ว รีบขับรถกลับมา
บ้านเลยไม่ได้ซื้ออะไรมาเลย

เห็นใหม่ ลูกไม้ดีนี่ๆ แคนี่เดี่ยวนี่ก็ยังใช้กันอยู่ในหมู่โจร
โจรจะต้มได้ก็แต่คนโลก ความโลภตัวนี้ เข้าที่ไหนฉิบหายที่นั่น

เรื่องมาตามเบอร์รถเมล์นี่ก็เหมือนกัน ย่าเคยโดนมาที่
หนึ่ง นานมาแล้ว”

เปิดถามคุณย่า

“โดนยังโง่”

ย่าก็ว่า

“คืนหนึ่งกลับจากดูละครประมาณ 2 ทุ่มกว่า ก็เดินออก
จากโรงละครมาขึ้นที่ป้ายรถเมล์สองคนกับนางค์ นางค์ออกไปยืนที่
ถนนคอยดักรถแท็กซี่

ย่านั่งอยู่ปนกับผู้โดยสารคนอื่น ๆ ใครเห็นรถเมล์บ้าน
ของตัวเองก็พากันลุกไปขึ้นรถจนคนหมด

ในเวลาที่พักคนเดินทางเหลือย่านั่งอยู่คนเดียว มีหญิง
หนึ่งเข้ามานั่งม้าหินตัวชิดกันกับย่า เขาถามย่าว่า

'จะไปบางบัวทอง ขึ้นรถเมล์คันไหน'

ย៉านึกในใจ คนดีหรือคนร้าย เกรงจะเกิดการแย่ง
กระเป๋าขึ้น จึงเอากระเป๋าถือมากอดไว้แนบอก เอาแขนสอด
เข้าไปในหุกระเป๋ากอดไว้

ปากก็ตอบไปว่า

'อย่าถามเรื่องรถเมล์ ไม่เคยขึ้นรถเมล์ เพราะไปแต่รถ
แท็กซี่ ไปถามคนอื่นเถอะ บางบัวทองเกิดมายังไม่เคยเห็นเลย'

เขากระเถิบตัวเข้ามาชิด แล้วว่า

'ไม่มีเงินขึ้นรถแท็กซี่ แล้วจะไปยังไงดี'

ย៉าก็อ้ว

'ไม่รู้จักแล้วจะไปทำไม'

เขาว่า

'จะไปทวงหนี้'

ย៉านึกในใจ รูปร่างแต่งเนื้อตัวโหม่งอย่างนี้หรือจะไป
ทวงหนี้ สงสัยไปกู้หนี้มากกว่า

ขณะนี้ย៉านั่งอยู่คนเดียว ถ้าเกิดมีการแย่งกระเป๋า เรา
แก่แล้ว จะสู้เขาไหวรึ

งงค์ก็ยื่นคอยหารถอยู่ไกลมาก ไม่มีทางจะช่วยให้

เขามองย៉าทิ้งตัว ไม่มีทองใส่ตรงไหนเลย คงคิดแย่ง
กระเป๋า เขาลุกขึ้นยืน แล้วว่า

'คำามีตมาคนเดียวไม่กลัวรึ'

ย៉าว่า

‘กลัวอะไร ไม่มีข้าวของแต่งตัว เงินก็ไม่มี เก็บอยู่ที่คนไปเรียกรถ ในกระเป๋ามีแต่เสื้อหนาวกับผ้าพันคอ ด่วนในโรงละคร แอร์เย็นมาก’

คงรู้สึกผิดหวัง เดินกลับไปกลับมา พอตื่นก็ได้รถแท็กซี่ก็มาจอดรับ ย่ำโล่งออกรีบไปขึ้นรถ อีบ้านนี่มองตามจนลับตา”

เบิกว่า

“ดีว่ารถได้มาทันเหตุการณ์ ไม่งั้นคุณย่าต้องถูกแย่งชิงแน่”

อาทิตย์ต่อไปข้าพเจ้าก็ไปดูละครตามเคย ไปกับเพื่อนคือคุณนิยม

มีหลายคนมาแล้วให้ฟังว่า

“เมื่อคืนวันเสาร์กลางคืน มีคนเล็กดูละครออกไปคอยรถเมล์ มีคนคอยกันเยอะ แล้วก็ค่อยทยอยกันขึ้นรถจนหมดคนคอย เหลือแต่หญิงชราคนเดียว รถเมล์ยังไม่มา แกก็นั่งอยู่ในศาลาพักรถเมล์คนเดียว

มีรถมอเตอร์ไซด์วิ่งเข้ามาจอดหน้าศาลา อ้ายผีกองกอยใส่แว่นตาดำเดินตรงเข้ามาหาหญิงชรา คว่ากระเป๋าได้แผนแนบออกไป ซีมอเตอร์ไซด์ควบขับไปอย่างรวดเร็วในพริบตา”

แกไม่ยกกลัว วันอาทิตย์ที่ข้าพเจ้าไปดู แกก็ไปอีก มีคนที่ตัวใหญ่ ข้าพเจ้าก็เข้าไปคุยกับแกว่า

“คุณยายมาดูละครชนเพชรชนทองชนเงินใส่กระเป๋าทำไมเยอะเยอะ”

แก้วว่า

“เห็นใจเถอะ ไม่รู้จะทำยังไงแล้ว ถ้าทิ้งไว้บ้านก็กลัวพวกหัวขโมยมาจับบ้านเก็บเอาไปหมด อีกอย่างมาอยู่ทางนี้ ถ้าเกิดไฟไหม้บ้านอะไรจะเหลือ มีเหล็กมีน้ยติดตัวไว้ยังได้อาศัยกิน”

ข้าพเจ้าฟังแล้วนึกเห็นใจ จริงของแก ใครๆ ก็กลัวต้องเย็บถุงคาดไว้ในลำตัวที่เฒ่า อย่าเอาใส่กระเป๋าไป นอกจากพวกขโมยมันจะฉมึมเอาไปทั้งตัว เป็นเหตุสุดวิสัย

ได้รับโทรศัพท์จากอาจารย์กอบแก้ว แห่งสถาบันราชภัฏสวนดุสิต เชิญข้าพเจ้าไปคุยกับฝรั่งและทานอาหารกลางวัน ที่โรงแรมดุสิตในวิทยาลัย

ถ้าข้าพเจ้าว่าง ขอเชิญไปให้ได้ ด้วยคุณเดวิดคนนี้เป็นฝรั่งแท้ๆ ไม่ใช่ลูกครึ่ง เขาอยากพบตัวข้าพเจ้ามาก เป็นฝรั่งที่เรียนภาษาไทย อ่านหนังสือไทยคล่องมาก

อาจารย์กอบแก้วว่า

“คุณเดวิดอ่าน ‘ชีวิตในวัง’ จบหลายเที่ยว สนใจในอาหารไทยมาก เขาเป็นคนอยู่ในออสเตรเลีย ตั้งร้านขายอาหารไทย ๒ ร้าน เขาอยากได้เห็นได้รู้รสอาหารไทยในหนังสือ ‘ชีวิตในวัง’ เขาอยากพบคุณเนื่องมาก จะถามเรื่องอาหารไทยในวัง ขอให้ได้พบด้วยเถิด”

ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง ไปตามนัด โดยอาจารย์กอบแก้วมารับ-มาส่ง

คุณเดวิดพูดไทยชัด รูปร่างสูงใหญ่ ผิวแดงแบบฝรั่ง
กิริยาสุภาพเรียบร้อย เอาพวงมาลัยมาให้ข้าพเจ้า ๑ พวง ไวน์
แดง ๑ ขวดของนอก รสชาติดีจริงๆ

คุยกันถุกคอก คุณเดวิดเลี้ยงอาหารกลางวันข้าพเจ้าที่
โรงแรมดุสิต คุยกันอยู่นาน ชมว่าข้าพเจ้าเขียนเรื่องได้ดีมาก

รุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็เชิญคุณเดวิดพร้อมด้วยอาจารย์
กอบแก้วและอาจารย์แผนกกับข้าวไทยของโรงแรมดุสิตมาเลี้ยง
ตอบแทนที่บ้านของข้าพเจ้า

เคราะห์ดีวันนั้นอาหารที่ส่งมีสะเต๊ะสี่ พะแนงไก่ หมู
อบน้ำแดง แกงไตปลา สาคูใส่ปลา หมี่กรอบ

เมื่อเจ้าของที่ส่งรับของไป นิจแบ่งไว้ให้คุณเดวิดลองชิม
คุณเดวิดรู้จักทำอาหารไทยทุกอย่าง พอซิมของนิจทำ
เข้ามั่ง ชมไม่หยุดปากว่าอร่อยจริงๆ อร่อยทุกอย่างไป

เขาชอบแกงไตปลามาก กับสาคูใส่ปลา ส่วนหมี่กรอบ
กินกันหมดจานใหญ่ แล้วว่า

“ไปกินที่ไหนไม่มีรสชาติอย่างนี้เลย จะขอมาเรียนด้วย”
นิจว่า

“ไม่รับสอน ไม่มีเวลาสอนใคร”

ชวนข้าพเจ้าไปออสเตรเลียด้วย โดยจะออกค่า
เครื่องบินให้ พักที่บ้านคุณเดวิด มีอาหารกินอยู่เสร็จ อยากรกลับก็
กลับพร้อมกัน คุณเดวิดมากกรุงเทพฯ ป่อย

ข้าพเจ้าว่า

“ไม่ไป กลัวเครื่องบิน ขอเอาค่าใช้จ่ายที่จะออกให้แล้ว
กัน”

เลยได้ฮักกันตั้ง

คุณโต่ง เรียนนาฏศิลป์จบรุ่นเดียวกับคุณโต้ง แล้วไป
เรียนนาฏศิลป์ที่ฝรั่งเศส เรียนจบอีกเหมือนกัน แต่ไม่ยกหากิน
ในทางที่เรียนมา กลับไปร่วมมือกับคุณเดวิดเปิดร้านขายอาหาร
ไทยในออสเตรเลีย บอกว่า

“ขายดี ด้วยมีคนไทยเยอะ ฝรั่งเศสก็มากินชอบใจมาก”

ถามข้าพเจ้าว่า

“ทำไมเขียนหนังสือเก่งนักแล้วสนุกด้วย ควรจะแปล
ออกเป็นภาษาอังกฤษ แล้วส่งไปทุกประเทศจะขายดีมาก รวย
ตายเลย”

คุณโต่งตอบแทนข้าพเจ้าว่า

“บางครั้งโดยมากที่คุณยายเขียน แปลออกไม่ได้ ด้วยใน
ภาษาอังกฤษไม่มีในคำพูดซับซ้อนแปลกๆ ยิ่งงั้นเลยทำให้แปล
ออกไปยาก แล้วไม่ดีเหมือนต้นฉบับ”

ไฉนแดงที่เอามาให้ ข้าพเจ้าถามคุณโต้งว่า

“ขวดละ ๔๐๐ บาท มาหาคราบน้ำจะเอามาให้เป็นลัง
เลย”

ข้าพเจ้าบอกว่า

“ไม่ต้องเอามา เพราะชอบกินยาแดง”

คุณโต้งว่า

“ฟังแล้วหงายท้องตั้งเลย”

เหตุการณ์นอกหน้าต่าง

๗ วันแล้วไม่ได้เขียนหนังสือ ด้วยไม่มีเรื่องอะไรจะเขียน
อยู่บ้านอย่างเหงาเปล่าเปลี่ยวเดียวดาย

ซอยเข้าบ้านข้าพเจ้าสั้นๆ นี่มีบ้านข้าพเจ้าเหลืออยู่หลัง
เดียว กับบ้านใกล้เคียงกันอีกหนึ่งหลัง ซึ่งไม่มีผู้คนอยู่เลย ดูเหมือน
บ้านร้าง

บ้านนี้อยู่ติดหลังบ้านข้าพเจ้าเข้าไป กลางคืนไม่มีคน
กลางคืนไม่มีแสงไฟ ไม่เปิดประตูหน้าต่าง ไม่มีผู้คน มองเข้าไปดู
รกรุงรัง ปิดเงียบทมะมัน

บริเวณมองเข้าไปรกไปตัดขยแมกไม้สูงใหญ่ร่มครึ้ม
พื้นดินเต็มไปด้วยหญ้าคา พืชล้มลุกกระเถาะกระเถิบไปหมด

เราอยู่รั้วติดกันจึงมองเข้าไปเห็นสภาพในบ้านเขา
ชัดเจน

อีกด้านอยู่ตรงข้ามกับบ้านข้าพเจ้า ก็มีแต่ป่าหญ้าขึ้น
เป็นดงดิบ ด้วยชาวบ้านถูกไล่ที่ พวกกันขนย้ายไปหมด ไม่มีสิ่ง
ปลูกสร้าง ไม่มีผู้คนอยู่ ล้อมรอบไปด้วยป่าหญ้า แลดูเหมือนบ้าน
ใหญ่ในป่าลึก

มีแต่หมาที่เจ้าของทุกบ้านเลี้ยงมันไว้ พอตัวขนย้ายไป
ไม่เอาหมาที่เลี้ยงไปด้วย เลยมีพวกหมาเป็นฝูง

บางครั้งมีหน้าที่เอาอาหารมือค้ำไปให้ทานมันกิน ไม่งั้นจะ
อดข้าวตายหมด

ไม่ว่ากลางวันกลางคืนเงียบสงัดไม่มีเสียงใดๆ ทั้งสิ้น
นอกจากฝูงนกมาร้องตลอดทั้งวัน

นิจทนความรกรอบข้างไม่ไหว ก็ไปจ้างพวกสามล้อมา
ถาง แลดูเตียนไปทั้งหน้าบ้านและข้างบ้าน ห่างจากรั้วบ้าน
ออกไปด้านละประมาณ ๓ เมตร แลดูเตียนโล่ง

แล้วไปซื้อพันธุ์พริก มะเขือ มะละกอ มะเขือพวง
มะกรูด มะนาว ส้มซ่า มาลงไว้

ไม่กี่งตอนแลดูโตเร็วมาก ดึงเอาสายยางในบ้านออกไป
รดน้ำทุกวัน เอาต้นเฟื่องฟ้ามาปลูกไว้เป็นแถว ออกไปพรวนดิน
ให้ปุ๋ย มีผลผลิตให้ออกไปเก็บมาใช้ได้ตลอดเวลา มีผลดกที่สุด
ทุกอย่าง มะละกอ พริกต่างๆ มะเขือดกมาก

เจ้าของที่ดินมาดูที่เราเห็นก็เข้าไปขออนุญาตถากถาง
ที่ดินปลูกสวนครัวเล่น เจ้าของใจดีว่าปลูกเถอะ ไม้ล้มลุกไม่
เป็นไร อย่าปลูกไม้ใหญ่ก็แล้วกัน

มะกรูด มะนาว ส้มซ่า ต้นงามมาก มะนาวเริ่มออกดอก
เต็มต้น นิจตื่นตื่นใหญ่

สวนครัวเล็กๆ นี้ดึงดูดพวกที่อยู่ชอยคนละฝั่งของถนน
ลอบมาแอบชำเลื่องดูด้วยความหมั่นไส้

มีบ้านนายยงคีติบสามล้อรับจ้างเหลืออยู่อีก ๑ หลัง ยัง
ไม่ได้รื้อถอนไป แกว่าจะรื้อต่อวินาทีสุดท้าย เราได้อาศัยเป็น
เพื่อนบ้านมั่ง เสียแต่แกไม่ค่อยอยู่ มาถีบสามล้อวันสองวันก็
กลับไปอยู่บ้านแกที่โคราชเป็นเดือน กลับมาหาเงิน วันสองวันก็
ไปอีก เป็นอยู่ยงจัดตลอดไป

บ้านนายยงค์จึงมีฉายาผู้คนเรียกว่าบ้านผีสิง
ชอยบ้านข้าพเจ้าสิ้นชนิดเดียว จึงไม่มีคนเรียกชื่อชอย
แต่ชอยตรงข้ามกับชอยบ้านข้าพเจ้า มีคนเรียกว่าชอยขงแบ้ง เป็น
ที่รู้จักกันทั่วไป

ถัดไปอีกชอยก็มีคนเรียกว่า ชอยกวนอู

ข้าพเจ้าเลยว่า

“เงินชอยเราควรเรียกว่าชอยเล่าปี”

แต่ไม่มีใครเรียก เพราะมีบ้านข้าพเจ้าบ้านเดียว

ชอยเราเงียบมากทั้งกลางวันและกลางคืน คำลงได้อาศัยแสงไฟ ติดไฟไว้ก็ดวง กลางคืนเปิดให้สว่างทุกดวงเลย ใช้แสงสว่างเป็นเพื่อนค่อยคลายใจ

ตอนกลางวันบ้านข้าพเจ้าไม่เงียบ ด้วยมีคนมารับอาหารที่สั่งทำตลอดทั้งวัน วันละ ๔-๕ ราย บ้างก็เอาหนังสือมาให้เซ็น เอาของมาฝากให้กิน ตอบแทนที่เซ็นหนังสือให้

คำลงก็อาศัยทีวี เป็นเพื่อนแก้เหงา

งัดไม่ได้เขียนหนังสือมาหลายวันแล้ว ถ้านั่งถือขวดมือ เจ้าแม่ชูลิตาท่านไม่มีเรื่องจะลง ท่านคงสวดยับยั้งเหล็ก ไม้ไว้หน้า

คิดแล้วเลิกนอน ลูกขึ้นนั่งตักว่า เพื่อจะคิดอะไรได้

ก็ลุกขึ้นไปนั่งบนแท่นนอนเล่นที่ตั้งอยู่ติดหน้าต่างทั้ง ๒ ช่วง มองออกไปเห็นไกลถึงปากชอยหน้าบ้าน แลเห็นสวนครัวที่นิ้ปลูกทั่วถั่วถั่ว

มองไปเห็นตู้โทรศัพท์สาธารณะปากซอย อันตรงกันกับ
ซอยขงเบ้งที่อยู่คนละฟาก ซอยนั้นก็มีผู้คนอยู่กันหนาแน่น มีลูก
เด็กเล็กแดงนับเป็นฝูง กำลังซุกซนทั้งนั้น

นั่งมองดูอยู่สักครู่ ก็มีเด็กชายอายุ ๑๐ กว่าขวบ ๓ คน
เดินมาต่อมๆ มองๆ ที่สวนครัวของเรา

สิ่งแรกคือไปเก็บยอดกระถินบนต้น ไน้มหักกิ่งลงมาซื้อ
แย่งกันเก็บยอดอ่อนๆ

ข้าพเจ้าเห็นก็นึกในใจ

'ช่างมัน ของมันชิ้นเอง เราไม่ได้ปลุกเอาไว้ เก็บได้เก็บ
ไป'

เสร็จเก็บกระถิน ไปป็นชิ้นต้นมะยม พัดพาดลูกอ่อนร่วง
ลงมาหมด กิ่งไหนสูงเก็บไม่ถึง ไน้มหักลงมา เก็บจนหน้าใจไม่มี
อะไรเหลือให้อีกแล้ว ก็พากันป็นลงจากต้นมะยม

ข้าพเจ้านึกในใจ

'อ้ายเด็กซน โคนต้นชีวะ แยกเอาต้นมันกลับไปบ้าน
เลย'

เมื่อไม่มีอะไรจะซนอีกแล้ว ก็เดินตรงมาที่สวนครัวของ
 নিজ เห็นมะเขือพวงลูกดกเต็มต้นยังอ่อนอยู่ ชวนกันเข้ามา
ไขว่คว้ากระซางจะเก็บลูก

ข้าพเจ้าอดทนไม่ได้ ด้วยนึกปลุกเอาไว้ จึงร้องตะโกน
เสียงดังว่า

“เฮ้ย---มาเก็บทำไม ของเขาปลูกไว้ไม่ได้ขึ้นเอง ใส่ปุ๋ย รด น้ำพรวันดินทุกวัน บ้านตัวอยู่ไหนกลับไป อย่ามาอาละวาดชอยนี้ เดียวปล่อยหมาดุออกไปพิตตาย”

พวกเขาวิ่งหนีกระเจิงไป

ที่จริงบ้านเราไม่มีหมา เพราะไม่ชอบสัตว์เลี้ยงทุกชนิด มีแต่คน ดูเสียงดังก็ได้ผล หนีกันไปหมดเลย

ข้าพเจ้าก็ยังคงนั่งอยู่ที่หน้าต่างต่อไปอีก พักใหญ่มี รถสามล้อแล่นเข้ามา มีหญิงวัยกลางคนนั่งมาคนเดียว ในมือถือ เสียมสั้นๆ มา ๑ อัน มาจอดรถสามล้อริมถนนตรงต้นมะนาวดอกขาวเต็มต้น คงนึกว่ามันขึ้นเอง เตรียมมาขุด

ข้าพเจ้าเห็นว่าศึกครั้งนี้เหลือกำลัง ก็วิ่งจากบ้นห้องลงมาหานิจในครัว บอกว่า

“เร็วไว้วัย มีคนกำลังจะมาขุดต้นมะนาว ออกไปดูเร็ว”

นิจตกใจวิ่งแจ้นออกไปหน้าบ้าน แล้วตะโกนว่า

“จะมาขุดอะไรกัน สวนครัวนี้ฉันปลูกไว้ทุกอย่างนะ ไม่ใช่ที่ดินว่างเปล่าแล้วมันขึ้นเอง ขุดสำห้ไปซื้อกิ่งตอนจาก จตุจักรมาปลูกไว้ รดน้ำให้ปุ๋ยจนงามมีดอกแล้ว อยู่ๆ จะมาขุดเอาไปไม่ได้นะ ของมีเจ้าของ”

หญิงนั้นตกใจ ไม่ตอบ ยืนดูตาค้าง สามล้อเลยตอบขอ ไปที่ไม่มีเหตุผลว่า

“ไม่ได้มาขุดมะนาว จะมาขุดดินที่โคนต้นมะนาว ขอไป นิดหน่อย”

นิจส่งเสียงดัง

“ดินก็ขุดไปไม่ได้ ฉันไปซื้อดินมาใส่ไว้ พอกโค่นต้นจน
ดินสูงเพื่อไม่ให้น้ำท่วม ของสวนครัวทั้งหมดนี้ฉันซื้อปลูกไว้
ทั้งหมด อย่ามาเกี่ยวข้องกับเซียว”

ทั้งคนมาขุดและสามล้อไม่ตอบโต้ รีบถีบรถออกไป
เงียบเลย

นิจเข้าครัวไปแล้ว ข้าพเจ้าก็ยังนั่งอยู่ตรงหน้าต่างจึง
เห็นเหตุการณ์ ทุกวันไม่เคยมองดู คนมันคงมาขโมยเก็บไปบ่อยๆ

ความว้าวัยยังไม่ทันหาย ความความเข้ามามีแทรก นิจเสร็จ
ในครัวออกมาเดินดูต้นไม้หน้าบ้าน อ้ายหนุ่มรุ่นๆ ๒ คนเดินตรง
เข้ามาหานิจ แล้วพูดว่า

“ผมจะขึ้นต้นมะขามได้ไหม”

นิจว่า

“มะขามเป็นต้นไม้ที่ขึ้นติดที่ดินอยู่นานปีแล้ว ก็ต้องเป็น
ของเจ้าของที่ คุณไม่กล้าว่าเขาจะปีนขึ้นไปก็ตามใจสิ จะไปเก็บ
อะไรมัน ดอกก็ไม่มี ผลก็ไม่มี คุณอยากขึ้นไปก็ไปขึ้นสิ”

สองหนุ่มนั้นก็พากันไปปีนขึ้นต้นมะขามใหญ่
กิ่งก้านสาขาร่มครึ้ม พากันไปนั่งอยู่บนคบไม้อย่างใจเย็น

นิจเข้าบ้านมาแล้ว อ้ายหนุ่มไม่เห็นข้าพเจ้าแอบดูอยู่
ในหน้าต่าง รีบลงมาจากต้นมะขาม เหลียวหน้าเหลียวหลังดูคน
แล้วเดินปราดมาที่ต้นมะละกอของนิจกำลังมีลูกโตยาว แต่ยังไม่
แก่จัดพอที่จะเก็บได้

อ้ายหนุ่มรีบเข้าไปคว้าลูกมะละกอที่ทั้งต้นมีอยู่ลูกเดียว
จริงๆ ปลิดก้านหิ้วลูกรีบหนีไปโดยเร็ว

ข้าพเจ้าจะร้องไวยวายนั่นก็เห็นไม่ผิด อ้ายหนุ่มคนนั้น
คงอยากกินส้มตำ แล้วไม่มีเงินซื้อ ต้องมาขโมยมะละกอ จึงลงมา
เล่าให้ নিজฟัง

নিজโมโหร้องว่า

“พุทโธ! เราอุตส่าห์เพาะเมล็ดมาปลูกจนออกลูกแล้ว ทั้ง
ต้นมีอยู่ลูกเดียว แต่น้ำท่วมรากมัน ไบเหลืองหมดทำพายุจะตาย
อยู่แล้ว”

แล้ว নিজก็คิดว่ามีดโต้มาฟันต้นมะละกอโค่นไปเลย ยัง
เหลือต้นรุ่นๆ อีก ๔ ต้นยังไม่มีลูก

নিজว่า

“บ่าย ๒ โมงแล้ว คุณยังไม่ได้ทานข้าวเช้า ลงไปทาน
ข้าวเถอะ”

ข้าพเจ้าลงไปทานข้าวเช้า เสร็จแล้วขึ้นมานั่งที่หน้าต่าง
ตามเดิม

เกือบบ่าย ๓ โมง พวกสามล้อที่หยุดตีบรรดมาพักผ่อน
กลางวันก็รีบตื่นลุกขึ้นมาจะตีบรรดตามเคย ได้เห็นพวกสามล้อ
บางคนเดินหายเข้าไปในบ้านนายยงคั้งซึ่งเจ้าของไม่อยู่ หายเข้า
ไปในบ้านที่ปิดเงียบ

เจ้าของไปอยู่โคราชเกือบเดือนแล้ว หายเข้าไปทำอะไร
กันในบ้านผีสิงหลังนั้น เดินหายเข้าไปที่ละคนสองคน ไปทำอะไร
กัน ไม่เห็นกลับออกมา

เลยลงไปถามนางศรัว่า

“บ้านนายยงค์เจ้าของไม่อยู่ มีคนเข้าไปแอบอยู่ทำไม
หลายคน”

นางศรัว่า

“พวกสามล้อเข้าไปเติมพลังเอาไว้ถีบรถ”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“อะไรคือพลัง”

นางศรัว่า

“คงสูบยา เมากัญชา ดมทินเนอร์ เพื่อเพิ่มกำลัง ถ้า
นายยงค์อยู่ พวกนี้เขาไม่มากันหรอก บ้านไม่มีคนมันก็แอบมา
ช่องสูม

เขาไม่มาทำอะไรบ้านเราก็ดีแล้ว อยาไปทำรู้-ทำเห็น
นางศรัมานานแล้ว ตัวนายยงค์แก่ก็รู้ไม่เห็นแก่ว่าอะไร ช่างมัน
เถอะ”

ข้าพเจ้ายังคงนั่งอยู่ที่หน้าต่างสักพักหนึ่ง มีเด็กผู้หญิง
๒ คนโตแล้ว พวกมันมาเดินดูสวนครัวของนิจนอกบ้าน เห็นมะเขือ
ขึ้นลูกสีเหลืองออกอยู่เต็มต้น ไม่รู้ว่าเป็นมะเขือขึ้นเหนียว กิน
ไม่ได้ นอกจากเอาไปใส่ส้มตำ หรือหันใส่น้ำพริกจะปี

คงนึกว่าน่าเก็บจริงๆ ลูกเหลืองเต็มต้น โดดเข้าไป
ช่วยกันเก็บสนุกมือ

ข้าพเจ้าก็ร้องปรามไปว่า

“อ้าว อีหนู มาเก็บมะเขือของเขาทำไม ไม่ใช่มันขึ้นเอง
นะ นิจนเอาลูกเอาไว้ใช้งาน เก็บไปที่ไหนมาคิดเงินให้เขา ไม่งั้นจะ

ไปทวงเงินเอากับแม่ มาเก็บอะไรแถวนี้ไม่ได้ เขาไปซื้อหามาปลูกไว้ทั้งนั้น”

เด็กตกใจไม่คิดว่าจะมีคนเห็น คิวามะเชื่อได้ทั้ง ๒ คน จึงหนีไปเลย

ถนนหน้าบ้านข้าพเจ้ามีแต่คนในบ้านข้าพเจ้าเท่านั้นที่จะเดินเข้าออกได้ ด้วยไม่มีบ้านคนอื่น มีบ้านข้าพเจ้าหลังเดียว ใครเดินเข้ามาต้องสงสัยไว้ก่อน จะอ้างว่ามาหาใครไม่ได้ทั้งสิ้น

วันนั้นนั่งอยู่ที่หน้าต่างจึงแลเห็นเหตุการณ จะแอบมาขโมยผักสวนครัววันไหนมั่งไม่มีใครเห็น

มีบ้านหลังบ้านข้าพเจ้าเข้าไปอีกหนึ่งหลัง เขามีที่ดินกว้างขวางมาก แล้วปิดเสียไปไม่มีคนอยู่ เจ้าของบ้านแม่ลูก ๓ คนไปซื้อคอกนโคขอยู่ที่อื่น ทั้งบ้านให้ลูกชายคนเล็กมานอนเฝ้าทุกคืน มานอนกลางคืนก็มาเสียบๆ ไม่ยอมเปิดไฟเลยสักดวง ไม่เปิดหน้าต่างประตู ปิดหมด อุดกุ่ม ไม่ยอมมรุเห็นเหตุการณภายนอก

พอเข้าขึ้นก็ไป ไม่รู้ไปอยู่ไหน มีดๆ จึงมานอน ไม่เคยดูแลบ้านเลย บริเวณเนื้อที่กว้างขวางเต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่่น้อยร่มทะมึน หล้าคาขึ้นรกไปทั้งบ้านเหมือนเป็นป่าน้อยๆ มีทางเตียนเฉพาะเดินไปขึ้นบันไดบ้าน

เป็นเหตุให้แมวที่เลี้ยงไว้ ๓ ตัว เป็นอาหารงูหลามไป ๒ ตัว แล้วยังเหลืออีก ๑ ตัว งูหลามมันเคยได้กิน มันก็เลื้อยมาตอนตีก็ มันชอบกินไก่กินแมว ลูกหมาเกลือถนนมันไม่กิน เจ้าของก็

ไม่สนใจ มันจะอยู่หรือจะหายไปก็ตามใจ เหลืออยู่อีกตัวเดียว ฐ
หลามมันเคยได้กินมันก็ยามใจ คงกลับเข้ามาอีก

ตัววันนี้เกือบ ๓ ทุ่มแล้ว ที่บ้านข้าพเจ้ากินข้าวเสร็จก็นั่ง
คุยกันอยู่หลายคน

เสียงหวีดร้องโวยวายจากบ้านเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกัน
จะประตูปิดเดินไปมาหากันได้ทุกวัน เสียงอะอะวิ่งไปวิ่งมาอยู่
ในบ้านของเขา ซึ่งปลุกอยู่ท้ายมือบ้านข้าพเจ้า ทำเอาพวกเรา
ตกใจกันทุกคน พวกเราเผลอวิ่งเข้าประตูไปในบ้านเขา

เจ้าของบ้านชี้ให้ดูว่า

“นั่นไง ฐหลามตัวดำเป็นมัน ตัวโตเท่าต้นขา กำลังไต่ขึ้น
ไปบนกำแพงอันสูง มันจะข้ามไปบ้านที่เลี้ยงแมว”

คนมาอะอะล้อมรอบส่งเสียงเจี๊วไปหมด โดยไม่มีใคร
จะทำอะไรมันได้ มันรีบพุ่งตัวข้ามกำแพงตกลงไปในบ้านที่มีแมว

พวกเราริมเป็นห่วง บ้านนั้นมีเด็กผู้ชายเฝ้าอยู่คนเดียว
ปิดประตูห้องนอนหรือเปล่าไม่รู้ เดี่ยวจะเลื้อยไปกลืนกินคนกำลัง
นอนหลับก็แย่เลย มันตัวโตมาก ยาวมากเสียด้วย

แต่คอยฟังเหตุการณ์ก็เจี๊ว ไม่มีเสียงอะไร แมวคง
หายไปอีก ๑ ตัวเป็นตัวสุดท้าย

เข้าขึ้นอ้ายหนุ่มก็หายจากบ้านไป มีดๆ จึงกลับมา คง
ไม่รู้เรื่องราวอะไร เพราะเขาไม่พูดจาคบหาสมาคมกับใคร
เหมือนอยู่กับคนละโลก

รักกันอยู่ขอบฟ้า

เขาเขียว

เหมือนอยู่หอแห่งเดียว ร่วมห้อง
ซั้่งกันบ่แลเหลี้ยว ตาต่อ กันนา
เหมือนชอบฟ้ามาบ่อง ป่าไม้มาบ่

คุณพิศมัยเคยขึ้นรถมาหาข้าพเจ้าทุกวัน นี่คงมีเหตุ
อะไรเกิดขึ้น ๔ วันแล้วไม่โผล่มาเลย นับวันคอยทำวันแล้ววันเล่า
เข้า--เลยมา ๑๐ วันแล้วก็ยังไม่มาหาเลย คนในบ้านบ่นหากัน
ทุกคน

จะติดต่อกันไปบ้านเขาก็ไม่มีโทรศัพท์ เพราะเขาไป
อ้อนวอนให้เจ้าหน้าที่มาตัดเอากลับคืนไป โทรศัพท์บ้านเขามา
เก็บเดือนละหมื่น โดยคุณพิศไม่ได้พูดออกไปไหนเลย คอยรับแต่
คนโทร. เข้ามา แล้วเจ้าหน้าที่ก็มาเก็บเขาเดือนละเก้าพันกว่าถึง
หนึ่งหมื่นกว่า

สุดท้ายเขาจะทนเสียเงินอยู่ได้ ในที่สุดเจ้าหน้าที่ก็มาตัด
เราเลยติดต่อกันไม่ได้

ข้าพเจ้าบ่นกับนิจว่า

“ทำไมคุณพิศไม่มา เราไม่เคยมีข้อข้องใจสงสัยกัน
เลย มาหายไปทำไม หรือถูกลามมางาบเอาไปกิน ใครล่อลวงไป
ขาย หรือลักพาหวังมาเรียกค่าไถ่ หรือหมาแมวคาบเอาไปกิน

ถ้าจะขึ้นไปเมืองเหนือก็เคยมาขอลาไป คราวนี้หายไป
เฉย หรือหิ้วห่อผ้าตามอ้ายหนุ่มไปแล้ว อยู่ๆ มาหายไปเฉยๆ ๑๐
กว่าวันแล้ว สุดท้ายจะเดา”

ข้าพเจ้าต้องบ่นหากับคนในบ้านทุกวัน จนในที่สุดมา
คิดได้ว่าบ่นทำไม จะได้อะไรขึ้นมา ไปตี ไปดูให้ถึงบ้านเขาจะได้รู้
เสียเดี๋ยวนี้เลย

จึงออกปากชวนคุณผู้ขยับไป คุณผู้ขยับบอกจะอาบน้ำ
แต่งตัวก่อน

ข้าพเจ้าว่า

“ไม่ต้อง ไปทั้งแต่งตัวยังงี้ แบบอยู่กับบ้านนี้แหละ หน้า
ก็ไม่ต้องล้าง”

คิดว่าได้กระเป๋าสตางค์เอาใส่ถุงพลาสติกหิ้วไป ออกกัน ๒
คนมาดักแท็กซี่ปากซอย บอกรถไปที่ซอยเรวดี เข้าไปในซอย ๗

ทั้งข้าพเจ้าและคุณผู้ขยับต่างคนก็ไม่รู้จักบ้านคุณพิศมัย
มอบให้รถแท็กซี่เป็นผู้ไปบุกหา แล่นกลับไปกลับมาในซอย ๗ ก็
ไม่พบบ้าน ถามใครก็ไม่รู้จัก

เสียค่าแท็กซี่บ้านเบิก ลงจากแท็กซี่ เช้ารถสามล้อใน
ซอยนั่งเที่ยวค้นหาต่อไป อ่อนใจเต็มที นึกขึ้นมาได้ว่าเขาเคยพูด
ว่าบ้านอยู่ซอยเฉลิมพระเกียรติ

บอกสามล้อเขาก็พามา พอแลเห็นตัวบ้านจำได้ ก็บอก

“หยุด ถึงแล้ว”

ชำระเงินไป พากัน ๒ คนลงจากรถมายืนหน้าประตู
บ้าน

คุณพิศมัยยืนอยู่บนบ้านแลเห็นข้าพเจ้ากับคุณผู้ขยับแหก
ปากร้องขึ้นมาเสียงอันดังเห็นผี ฟังไม่เป็นภาษาคน

ความดีใจ ข้าพเจ้าก็ขอบคุณผู้ตกใจเสียงดังจนพูดไม่
ออก

คุณพิศเดินออกห้องชิงมาเปิดประตูบ้าน เกาะโน่นเกาะ
นี่เอาไว้มีให้หกล้ม ก็พากันถามขึ้นว่า

“ทำไมไม่ไปหาหลายวันแล้ว คิดว่าจะต้องไปค้นศพ
ตามวัด”

เขาหัวเราะชอบใจว่า

“ยังไม่ถึงตายหรอก เป็นแต่เดินไม่ได้ อยู่ดีๆ ก็เป็นขึ้นมา
ต้องคลานขึ้นแท็กซี่ไปหาหมอกระดูกผู้เชี่ยวชาญ เขาตรวจว่ามี
น้ำในหัวเข่า ทั้งฉีดยากินยา

เดชะบุญ หายรวดเร็วจนใจได้ยัดนี้พอจะเดินได้มั่งแล้ว
ก็คิดถึงพี่น้องมาก ตั้งใจว่าอีก ๓-๕ วันก็พอจะไปหาได้

เป็นเพราะไม่มีโทรศัพท์จะติดต่อหากัน เลยต่างคนต่าง
คอย นี่หนูขอโทรศัพท์ให้มาติดตั้งใหม่แล้ว อีก ๓-๓ วันเขาจะมา
ติดให้

“ไม่นึกว่าพี่น้องจะมาหาเอง ดีใจมาก”

ข้าพเจ้าก็ว่า

“คนเราเวลาหายไปต้องนึกถึงในทางที่ไม่ดี เพราะไม่รู้
ว่าเกิดอะไรขึ้น หายพอเดินได้ก็นับว่าสิ้นเคราะห์แล้ว

นิจฝากสาธุไต่ปลามาเยี่ยม ของฉันเอาส้มเขียวหวาน
มากับนมสดกล่องพร้อมไขมัน กินเสียให้มีแรง ได้รู้เรื่องเสียยังงี้
ค่อยโล่งใจหายกังวล”

คุณพิศพาข้าพเจ้ากับคุณผู้ย่ยเที่ยวเดินชมห้องเช่าในบ้านทุกๆ ห้อง บางห้องยังมีคนเช่าอยู่หน้าห้องนั่งทำอะไรอยู่ พอเห็นเราเที่ยวเดินชมทั่วทุกห้องก็เอ่ยพูดเสียงดังขึ้น พอให้เราได้ยินว่า

“แหม---จะมาเช่าห้องอยู่ก็ต้องเดินตรวจดูเสียทั่วทุกห้องเลย กว่าจะตกลงเช่า”

คุณผู้ย่ยบอกข้าพเจ้าว่า

“นั่นเขารู้คุณ”

ข้าพเจ้าหัวเราะว่า

“ช่างเขา เขาคิดว่าเราเป็นพวกเดียวกับเขา คนปากพล่อย ธรรมดาว่าคนปากคั้น ที่จะนั่งอยู่นั้นไม่ได้ จำจะแคะค้อนค้อนว่าไป ให้เขาซัดใจจึงว่าดี” (อัญเชิญมาจาก พระราชนิพนธ์เรื่องอิเหนา)

ข้าพเจ้านั่งคุยกับคุณพิศจนบ่าย จึงลากลับ

แม้ออกมาอยู่นอกวังแล้ว
แต่ชีวิตของ ม.ล.เนื่อง นิลรัตน์
ก็ยังคงเต็มไปด้วยความสนุกสนานเป็นส่วนใหญ่
หลายเรื่องราวในชีวิตนอกวังอาจจะดูเป็นเรื่องธรรมดา
แต่พอเกิดขึ้นกับ ม.ล.เนื่อง ก็กลับกลายเป็น
เรื่องพิเศษขึ้นมาเสียอย่างนั้น
การไปดูละครทุกวันหยุดสุดสัปดาห์
การไปเป็นวิทยากร ให้สัมภาษณ์ ออกรายการโทรทัศน์
การต้อนรับญาติสนิทมิตรสหาย และแฟนนักอ่านที่ไม่รู้จักมักจี่
การรับมือกับโรคภัยไข้เจ็บและเหตุกะทันหันใดๆ
ไม่ว่าเรื่องไหนๆ ก็กลายเป็น
สนุกน่าสนใจไปเสียหมด น่าทึ่งจริงๆ
ม.ล.เนื่อง นิลรัตน์ เป็นนักเล่าเรื่องชั้นยอด
เป็นผู้ใหญ่ที่น่าเคารพ และเป็นที่รักของนักอ่าน
ทุกยุคทุกสมัยตลอดไป